

Kult osobnosti jedna radosť

Mikuláš Hučko

12. mája 2021 ✚ Politika

Zdroj: wikimedia commons

V Tadžikistane, v stredoázijskej krajine s približne deviatimi miliónmi obyvateľov, hraničiacej s Afganistanom, Čínou, Kirgizskom a Uzbekistanom, vládne diktatúra a kult osobnosti Emomaliho Rahmona. Žiadny západný vodca sa však v tejto krajine nedomáha demokracie a ľudských práv. Prečo? Prezradíme neskôr.

„Ja, Saidsho Asrorov, mladý učiteľ, som prešťastný, že mi osud doprial, že môžem stáť pred Vami, veľkým vodcom národa, a prihovoriť sa Vám.“

„Si ženatý?“

„Nie, nie som ženatý.“

„Pod' sem.“

Na Rahmona urobil mladý učiteľ veľmi dobrý dojem a rozhodol sa, že mu pomôže. Prikázal svojim úradníkom, aby Asrorovovi čo najskôr našli nevestu a uhradili všetky výdavky spojené so svadbou.

Tento ľudomilný prezident bol členom Ústredného výboru Komunistickej strany Tadžickej sovietskej socialistickej republiky. Po páde komunizmu je bezpochyby rekordérom vládnutia v postsovietskom priestore, keďže **v Tadžikistane vládne tvrdou rukou od roku 1992.**

Počas občianskej vojny v rokoch 1992 – 1997 sa zjednotená tadžická opozícia postavila proti Rahmonovej vláde, čo si vyžiadalo podľa jedných údajov 23- až 60-tisíc obetí, podľa iných však až **stotisíc obetí**.

Rahmon prežil – v apríli 1997 – aj pokus o atentát a odolal dvom pučom – v auguste 1997 a novembri 1998.

Je titulovaný ako *vodca národa* a v apríli roku 2017 vstúpilo do platnosti ďalšie pravidlo, ktoré štátnym médiám nariadilo pre prezidenta používať titul *Tvorca mieru a národnej jednoty, vodca národa, prezident republiky Tadžikistan, jeho Excelencia Emómali-ji Rahmón*. Podľa zákona nesmie byť tento titul nijakým spôsobom skracovaný pod hrozbou prísnych trestov.

Predtým štátne médiá vždy uvádzali skrátenejší titul „vodca národa“, čo hlava štátu považovala za nedostatočné. Napríklad, keď sa v televízii objaví správa o prezidentovi a beží na informačnom paneli na obrazovke, **trvá približne pätnásť sekúnd**, kým sa zobrazí celý titul.

V marci bolo v hlavnom meste Dušanbe otvorené múzeum venované jeho osobe. Nachádza sa v priestoroch Národnej univerzity, kde študoval v rokoch 1977 – 1982. Na výstave bolo zhromaždených okolo tisícdivo predmetov súvisiacich s jeho životom. Do múzea sa však nedostane každý. Bežného človeka tam nepustia. Dokonca aj študenti ho môžu navštíviť až po predchádzajúcej rezervácii a vo vyhradených dňoch. Na prezentáciu inštitúcie pri príležitosti Tadžického dňa žurnalistiky 11. marca bolo vpustených iba niekoľko pracovníkov štátnych médií. Jeden z nich sa neskôr **s dojatím podelil o svoje dojmy**: „*Jedným z najsilnejších okamihov pre nás bolo, keď sme videli prezidentove spisy s jeho autogramom, keď bol ešte študentom – bol to emotívny okamih.*“

Rahmón je sunnitský moslim, ale bojuje proti nadmerným verejným prejavom oddanosti islamu, ako je nosenie hidžábu alebo nadmerné pestovanie brady. V roku 2015 dokonca **nariadil trinástim tisícom mužom, aby sa oholili**, pretože dlhé a neupravené fúzy považuje za symbol radikálnych názorov.

Zdroj: wikimedia commons

A teda prečo sa nijaký západný vodca nedomáha v tejto krajine demokracie a ľudských práv? Dôvod je jednoduchý: **Rahmón potlačil opozičné džihádistické hnutia podporované al-Káidou a Talibanom zo susedného Afganistanu** a drží obrannú líniu pred islamským fundamentalizmom. V roku 2015 zakázal Islamskú stranu a druhú najsilnejšiu politickú stranu označil za teroristickú organizáciu. Za to si vyslúžil vďačnosť Američanov aj Rusov, ktorým záleží na mieri v Strednej Ázii a na spacifikovaní islamistov v regióne. Týmto spôsobom dostal postkomunistický vodca od oboch veľmocí voľnú ruku pre svoju autoritársku a celoživotnú vládu.

Referendum, ktoré zorganizoval v roku 2016, dopadlo presne podľa očakávaní. Podľa oficiálnych údajov 95 percent účastníkov súhlasilo so svojím vodcom vo všetkom, čo navrhol. Predovšetkým, aby mohol zostať vo funkcii až do smrti.

Zdroj: wikimedia commons

Má sedem dcér a dvoch synov, spolu deväť detí. Jeho dcéra Ozoda je od januára 2016 vedúcou prezidentskej administratívy a od mája toho istého roku senátorkou, zatiaľ čo jeho syn Rustam je od apríla 2020 predsedom Národného zhromaždenia, čo je druhá navýznamnejšia funkcia v krajine a je považovaný za nástupcu svojho otca na poste hlavy štátu.

Na dokreslenie: V dvojminútovom videu prezident Tadžikistanu Emomali za prítomnosti stovky úradníkov poučuje svojho, v tom čase dvadsaťdeväťročného, syna Rustana Emomaliho, ktorého menoval za starostu Dušanbe, hlavného mesta krajiny, ako si má počínať.

Čo poradí svojmu synovi, keď ho poverí riadením hlavného mesta?

Dá mu päť zlatých **otcovských rád**:

- 1. Bud' náročný.** Stále musíš byť prísny. Kontroluj, či sa tvoje nariadenia plnia. Si mladý, veľmi mladý. Keď som bol v твоjich rokoch, bol som riaditeľom štátnej farmy (sovchozu).
- 2. Bud' šéfom.** Si bohatý. Nikto na teba nesmie tlačiť. Nikto ti nesmie hovoriť, koho máš prijať. Preto ťa poverujem týmto miestom. Nikomu inému by som ho nedával.
- 3. Mysli na robotnícku triedu.** Udržiavaj ceny na nízkej úrovni pre obyčajných ľudí. Zabezpeč im prácu, dopravu, elektrinu.
- 4. Bud' zdvorilý.** Nikdy nebud' hrubý a neslušný voči svojim podriadeným. Rozprávej sa s nimi zdvorilým jazykom.
- 5. Vyhýbaj sa obchodným obedom.** Nechoď obedovať do domov podnikateľov. Nechoď do reštaurácií. Navštevuj robotníkov, starcov, vdovy. A oni budú šťastní, že ti budú môcť dať to najlepšie, čo majú. Návšteva starostu bude pre nich veľká česť.

Veľa šťastia.

Synova odpoveď: „*Ďakujem, Vaša Výsost.*“

Potlesk prítomných.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/kult-osobnosti-jedna-radost/>